

Του Πρακτικού 11/2021 της συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

Αριθ. Απόφασης 182/2021

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών 2021-2025.

Στην Κομοτηνή σήμερα 30-08-2021 ημέρα Δευτέρα και ώρα 18:00 συνήλθε σε συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με τηλεδιάσκεψη μετά από την **Δ.Δ.οικ. 3968/24-8-2021** έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου του κ. Χρήστου Παπαθεοδώρου, η οποία επιδόθηκε στον Περιφερειάρχη κ. Χρήστο Μέτιο, και σε κάθε Περιφερειακό Σύμβουλο, σύμφωνα με το άρθρο 167 του Ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ :

Ο Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ κ. Μέτιος Χρήστος

Ο Πρόεδρος του Π.Σ. κ. Παπαθεοδώρου Χρήστος

Ο Αντιπρόεδρος του Π.Σ. κ. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος

Ο Γραμματέας του Π.Σ κ. Λυμπεράκης Δημήτριος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Πέτροβιτσος Δημήτριος	21. Πατακάκης Ανάργυρος
2. Τσαλικίδης Νικόλαος	22. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά
3. Παπαδόπουλος Γεώργιος	23. Βουρβουκέλης Οδυσσεάς
4. Γαλάνης Βασίλειος	24. Χατζηγκενέ Ιρφάν
5. Ευφραιμίδης Νικόλαος	25. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος
6. Τσώνης Αθανάσιος	26. Χατζηπέμου Χρήστος
7. Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος	27. Αργυρίου Νικόλαος
8. Κουρτίδης Κωνσταντίνος	28. Κουράκ Ριτβάν
9. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά	29. Σιμιτσή Κωνσταντίνος
10. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	30. Γρανάς Αρχέλαος
11. Ιμπράμ Αχμέτ	31. Ζιμπίδης Γεώργιος
12. Βενετίδης Κωνσταντίνος	32. Ζαμπουνίδης Ιωάννης
13. Δελησταμάτης Βασίλειος	33. Δόντσος Δημήτριος
14. Πολίτης Αλέξιος	34. Συμεωνίδης Θεόδωρος
15. Ναλμπάντης Κωνσταντίνος	35. Περεντίδης Θεόδωρος
16. Τοψίδης Χριστόδουλος	36. Καραγιώργης Ανδρέας
17. Μαρκόπουλος Θεόδωρος	37. Ιμάμογλου Τζιχάν
18. Βαβίας Σταύρος	38. Ναθαναηλίδης Αναστάσιος
19. Αμοιρίδης Μιχαήλ	39. Καριπίδης Παύλος
20. Εξακουστός Κωνσταντίνος	40. Μωυσιάδης Αριστείδης

ΑΠΟΝΤΕΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

- 1.Γαλανόπουλος Δημήτριος, 2.Βουλγαρίδης Νικόλαος, 3.Ταπατζάς Εμμανουήλ, 4.Πολυμέρου Μαρία, 5.Μαχμούτ Σερκάν, 6.Τρέλλης Χρήστος, 7. Στεφανίδης Ιωάννης, 8.Γάκης Χρήστος.

Παραβρέθηκε στη συνεδρίαση η Εκτελεστική Γραμματέας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Ζωή Κοσμίδου.

Χρέη υπηρεσιακής γραμματέως άσκησε η υπάλληλος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κα Παρασκευή Διαμαντοπούλου.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία διότι σε σύνολο 51 μελών ήταν παρόντα τα 39 μέλη, άρχισε η συζήτηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

Προσήλθαν στη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1. Πέτροβιτς Δημήτριος, 2. Πολίτης Αλέξιος, 3. Κουράκ Ριτβάν, 4. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος.

Αποχώρησαν οριστικά από τη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1. Πέτροβιτς Δημήτριος, 2. Τσώνης Αθανάσιος, 3. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά, 4. Ιμπράμ Αχμέτ, 5. Μαρκόπουλος Θεόδωρος, 6. Ιωσηφίδης Αλέξανδρος, 7. Αμοιρίδης Μιχαήλ, 8. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά, 9. Βουρβουκέλης Οδυσσεάς, 10. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος, 11. Κουράκ Ριτβάν, 12. Δόντσος Δημήτριος, 13. Μωυσιάδης Αριστείδης

Αποχώρησαν προσωρινά από τη συνεδρίαση οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ. 1. Γαλάνης Βασίλειος, 2. Κουρτίδης Κωνσταντίνος, 3. Βενετίδης Κωνσταντίνος, 4. Ζαμπουνίδης Ιωάννης, 5. Ναθαναηλίδης Αναστάσιος.

Εισηγούμενος το έβδομο θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της Π.Α.Μ.Θ. κ. Αναστάσιος Παράσχου, έθεσε υπόψη των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου το αριθ. Πρωτ. 219589/3965/13-08-2021 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της ΠΑΜΘ, το οποίο αναφέρει τα εξής:

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών 2021-2025 εκπονήθηκε στα πλαίσια της διαδικασίας της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) η οποία έχει θεσμοθετηθεί στη χώρα μας με την ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5-9-2006) για την εναρμόνιση της Οδηγίας 2001/42/ΕΕ και έχει ως στόχο την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών θεωρήσεων στην προετοιμασία και θέσπιση Σχεδίων και Προγραμμάτων με σκοπό τον εντοπισμό, την περιγραφή και την αξιολόγηση των σημαντικών επιπτώσεων που αναμένονται στο περιβάλλον από την εφαρμογή του σχεδίου και των εναλλακτικών δυνατοτήτων.

Η εν λόγω ΣΜΠΕ βρίσκεται αναρτημένη στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών στη διαδικτυακή διεύθυνση <https://bit.ly/3pobAX8>.

Το παρόν Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, διαμορφώνει και αποτυπώνει τις δράσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από τους εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κατά την επόμενη πενταετία 2021-2025, σύμφωνα με τους αναπτυξιακούς στόχους και τις προτεραιότητες του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), την εθνική στρατηγική για τις μεταφορές, τις άλλες τομεακές εθνικές στρατηγικές, τις σύγχρονες ανάγκες και τις δυνατότητες της χώρας, καθώς και τους διαθέσιμους εθνικούς πόρους.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ 2021-2025.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ-ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ

Στην παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ως περιοχή μελέτης ορίζεται ολόκληρη η χώρα, που αποτελεί την ευρύτερη περιοχή του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του Σχεδίου, στο οποίο αναμένονται περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων δράσεων.

Το ΤΠΑ στοχεύει στην πράσινη ανάπτυξη της χώρας με δράσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων και υποδομών, για τον μετριασμό και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής καθώς και την πρόληψη των επιπτώσεων από φυσικές καταστροφές με την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό αντιπλημμυρικών έργων, φραγμάτων, εγγειοβελτιωτικών έργων, αποχετευτικών και υδρευτικών και άλλων δημοσίων υποδομών.

Επιπλέον, με την εφαρμογή του Προγράμματος, το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών (ΥΠΥΜΕ) θα συμβάλει και στην κοινωνική ανάπτυξη με έργα που αφορούν την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών υποδομών όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, τη βελτίωση των υποδομών του συστήματος

δικαιοσύνης και πολιτικής προστασίας, και την ενίσχυση των υποδομών και του εξοπλισμού στο σύστημα της δημόσιας υγείας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως μέσω δράσεων ανάπτυξης διαλειτουργικών εφαρμογών και διαδικασιών και ψηφιοποίησης διεργασιών, πληροφοριών και δεδομένων, το Πρόγραμμα στοχεύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό των υπηρεσιών του Υπουργείου προς τους πολίτες, τις συνεργαζόμενες οντότητες, τις άλλες μονάδες διοίκησης, με δράσεις.

Το ΤΠΑ συσχετίζεται με την **Αναπτυξιακή Στρατηγική** του Υπουργείου για το νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025, η οποία προσανατολίζεται στις εξής κατευθύνσεις:

- Αξιοποίηση της γεωπολιτικής θέσης της Ελλάδας και ανάδειξη της χώρας σε κόμβο μεταφορών,
- Ενίσχυση δράσεων Πράσινης Ανάπτυξης,
- Αντιμετώπιση και περιορισμό του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος από φυσικές καταστροφές,
- Υλοποίηση του Ψηφιακού μετασχηματισμού των υπηρεσιών προς τους πολίτες, τις συνεργαζόμενες οντότητες και τις άλλες μονάδες διοίκησης.

Η θέσπιση των Στρατηγικών Στόχων του Υπουργείου, επιτυγχάνει την άμεση ευθυγράμμιση της στρατηγικής του Υπουργείου με την μεσοπρόθεσμη στοχοθεσία σε επίπεδο Αναπτυξιακών Στόχων, Προτεραιοτήτων και Δράσεων που απαιτείται στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Οι **Στρατηγικοί Στόχοι** του Υπουργείου κατηγοριοποιούνται ακολούθως:

1. Στρατηγικός Στόχος 1: Ανάπτυξη Υποδομών
2. Στρατηγικός Στόχος 2: Πράσινη Ανάπτυξη
3. Στρατηγικός Στόχος 3: Κοινωνική Ανάπτυξη
4. Στρατηγικός Στόχος 4: Έξυπνη Ανάπτυξη
5. Στρατηγικός Στόχος 5: Υποστήριξη Προγραμμάτων

Επιπλέον της αναπτυξιακής στρατηγικής του Υπουργείου για το νέο ΕΠΑ, λαμβάνονται υπόψη όλοι οι στόχοι των διεθνών & ευρωπαϊκών πολιτικών στον τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας που αφορούν το Πρόγραμμα.

Το υπό μελέτη πρόγραμμα συσχετίζεται άμεσα με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών (ΕΣΣΜ) 2017-2037, την Εθνική Στρατηγική για τα Ευφυή Συστήματα Μεταφορών (ΕΣΜ) 2015-2025), το Στρατηγικό Πλαίσιο των Μεταφορών (ΣΠΕΜ), το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2020- 2021 και τα ισχύοντα Χωροταξικά Σχέδια. Συνοπτικά, το ΤΠΑ περιλαμβάνει 23 Προτεραιότητες και 46 Δράσεις.

Στα πλαίσια της ΣΜΠΕ εξετάστηκαν οι εναλλακτικές δυνατότητες ανάπτυξης των δράσεων που έχουν συμπεριληφθεί στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής εναλλακτικής λύσης (Βασικό Σενάριο). Επίσης, παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των εναλλακτικών αυτών δυνατοτήτων, καθώς και τα συμπεράσματα της συγκριτικής τους αξιολόγησης. Επιπρόσθετα, σημειώνεται πως και τα τρία εναλλακτικά σενάρια στα οποία γίνεται η συγκριτική αξιολόγηση ικανοποιούν βασικές παραμέτρους και απαιτήσεις του σχεδιασμού του προγράμματος, αλλά συγχρόνως αντιπροσωπεύουν και διαφορετικές προσεγγίσεις τόσο πολιτικής, όσο και επιπέδων επένδυσης. Τα Εναλλακτικά Σενάρια συγκρίνονται με το λεγόμενο Βασικό Σενάριο, το οποίο χρησιμοποιείται σαν βάση σύγκρισης. Σε κάθε περίπτωση και για όλα τα σενάρια θεωρείται δεδομένη η παραδοχή ότι γίνεται πλήρης αξιοποίηση της ήδη εγκατεστημένης υποδομής με κατάλληλη οργάνωση και βελτιστοποίηση της διαχείρισης υπαρχουσών υποδομών και συστημάτων.

Οι εναλλακτικές λύσεις του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης που εξετάστηκαν είναι:

- Μηδενική Εναλλακτική Λύση – Βασικό Σενάριο, που περιλαμβάνει την υλοποίηση των ελάχιστων δράσεων των στρατηγικών στόχων, με υλοποίηση ως επί το πλείστον των δράσεων οι οποίες εμφανίζουν υψηλό ποσοστό απορρόφησης του συνολικού προϋπολογισμού τους.
- Εναλλακτική Λύση – Σενάριο 1: Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (προτεινόμενη Λύση).
- Εναλλακτική Λύση – Σενάριο 2, όπου υλοποιούνται συγκεκριμένοι Άξονες Προτεραιότητας ή/και συγκεκριμένες δράσεις.

Μετά από συγκριτική αξιολόγηση **προκρίθηκε** το Σενάριο 1 το οποίο αποτυπώνει τον σχεδιασμό διαχείρισης που υιοθετείται με το ΤΠΑ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ.

Όπως αναφέρεται και στην ΣΜΠΕ (κεφ 7.3) παρουσιάζονται τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του ΤΠΑ στις περιβαλλοντικές παραμέτρους που εξετάζονται. Επίσης, κάθε προτεινόμενο μέτρο μπορεί να σχετίζεται με περισσότερους του ενός στρατηγικούς στόχους και περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Τα προτεινόμενα μέτρα οφείλουν να στοχεύουν κατά σειρά στους ακόλουθους τρόπους αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων:

- Πρόληψη-αποφυγή
- Μείωση έντασης και έκτασης
- Αποκατάσταση

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέτρα που παρουσιάζονται παρακάτω δεν είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους ή αποκλειστικά για την αντιμετώπιση μιας και μόνο επίπτωσης σε έναν συγκεκριμένο περιβαλλοντικό πόρο. Έχει γίνει προσπάθεια κατηγοριοποίησής τους αλλά θα πρέπει να θεωρηθούν ως ενιαία και αλληλένδετα για την βέλτιστη αντιμετώπιση του συνόλου των πιθανών επιπτώσεων των επιμέρους έργων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Θα πρέπει να αποφευχθεί κατά το δυνατόν η ανάπτυξη υποδομών εντός σημαντικών βιοτόπων και προστατευόμενων περιοχών. Στην περίπτωση που θα υπάρξει ανάπτυξη έργων εντός προστατευόμενων περιοχών να γίνεται λεπτομερής μνεία των επιπτώσεών τους στις επιμέρους ΜΠΕ. Στις μελέτες αυτές θα πρέπει να προσδιορίζονται τα είδη τοπικής, εθνικής ή διεθνούς σημασίας που μπορεί να κινδυνεύσουν τόσο από την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου, όσο και από την αθροιστική επίδραση των ανάλογων υποδομών της εκάστοτε περιοχής. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης σε περίπτωση που τα έργα διέρχονται από θέσεις οικολογικού ενδιαφέροντος (για παράδειγμα, στην περίπτωση διέλευσης από περιοχή με δασική ή φυσική βλάστηση να εφαρμόζονται ολοκληρωμένα προγράμματα φυτοτεχνικών παρεμβάσεων στις νέες ή αναβαθμισμένες υποδομές).

Ατμόσφαιρα

Κατά τη φάση σχεδιασμού και χωροθέτησης των νέων ή προς αναβάθμιση υποδομών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα με στόχο την μείωση των αέριων εκπομπών και να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα κατά τη φάση κατασκευής των δράσεων όπως πχ. διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματουργικών και σειραδίων κ.λ.π.). Επιπλέον, προτείνεται σε θέσεις παραπλεύρως των προτεινόμενων κατασκευαστικών εργασιών (και ιδιαίτερα πλησίον δημοφιλών ανθρωπογενών χρήσεων, οικιών κλπ.) να εγκατασταθεί σύστημα παρακολούθησης των συγκεντρώσεων αέριων ρύπων έτσι ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται κατάλληλα δυνητικές υπερβάσεις των ορίων τους. Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή

Κατά τη φάση σχεδιασμού και χωροθέτησης των νέων ή προς αναβάθμιση υποδομών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Επίσης, ο σχεδιασμός κάθε έργου χωριστά θα πρέπει να ενσωματώνει και τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της ευπάθειας του έργου σε φαινόμενα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Ανάλογα, κατά τη λειτουργία κάθε έργου θα πρέπει να εφαρμόζονται όλα εκείνα τα μέτρα που θα ελαχιστοποιούν τη συνεισφορά του έργου σε εκπομπές που συνδράμουν στην εκδήλωση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Επιπλέον, προτείνεται σε θέσεις παραπλεύρως των προτεινόμενων κατασκευαστικών εργασιών (και ιδιαίτερα πλησίον δημοφιλών ανθρωπογενών χρήσεων, οικιών κλπ.) να εγκατασταθεί σύστημα παρακολούθησης των συγκεντρώσεων αέριων ρύπων έτσι ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται κατάλληλα δυνητικές υπερβάσεις των ορίων τους.

Ακουστικό Περιβάλλον – Θόρυβος

Προτείνεται η κατασκευή ηχοπετασμάτων στις θέσεις πλησίον κατοικημένων περιοχών, περιοχών με εντατικές παραγωγικές ή οικονομικές δραστηριότητες και περιβαλλοντικού/οικολογικού ενδιαφέροντος όπου αναμένεται υπέρβαση των θεσμοθετημένων ορίων και το οποίο θα κριθεί κατά την αξιολόγηση των ΜΠΕ των αντίστοιχων έργων.

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες εκείνες οι τεχνικές προδιαγραφές και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές έτσι ώστε κατά τα στάδια κατασκευής και λειτουργίας να ελαχιστοποιούνται τα επίπεδα εκπεμπόμενου θορύβου. Επιπλέον, προτείνεται να σχεδιαστούν και να λειτουργήσουν προγράμματα παρακολούθησης εκπομπών θορύβου (ιδιαίτερα κοντά σε ανθρωπογενείς χρήσεις και οικίες), έτσι ώστε να εντοπίζονται υπερβάσεις των ορίων και να αντιμετωπίζονται με τη χρήση των κατάλληλων μέτρων, όπως είναι η εγκατάσταση ηχοπετασμάτων.

Υδάτινοι Πόροι

Στο στάδιο του σχεδιασμού οι όποιες παρεμβάσεις να περιλαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα και τις τεχνικές υποδομές έτσι ώστε να μην επεμβαίνουν σημαντικά στο υδρογραφικό δίκτυο. Τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση λειτουργίας των υποδομών, προτείνεται η εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων (στερεών και υγρών) και η εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων σε θέσεις παρακείμενες των παρεμβάσεων.

Έδαφος

Θα πρέπει να υπάρξει ολοκληρωμένος σχεδιασμός με στόχο την επιλογή της κατάλληλης χωροθέτησης των συγκεκριμένων δράσεων (βάσει εδαφολογικών κριτηρίων), καθώς και την κατάλληλη επένδυση του εδάφους με βλάστηση. Αυτές οι απαιτήσεις θα διατυπώνονται και θα ελέγχονται στις ΜΠΕ των επιμέρους έργων των συγκεκριμένων δράσεων. Συνεπώς, θα επιτευχθεί η προστασία των ευάλωτων εδαφών καθώς και η προστασία του εδάφους με τα απαραίτητα μέτρα ευστάθειας όπως είναι φυτεύσεις με ενδημικά είδη φυτών υψηλής ανθεκτικότητας. Αυτό θα οδηγήσει και σε αναβάθμιση του τοπίου, όσο και ενδεχόμενη αποκατάσταση της βλάστησης/βιοποικιλότητας. Επιπλέον, κατά τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας των υποδομών προτείνεται σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων (στερών και υγρών) για την αποφυγή της ρύπανσης των εδαφών. Κατά τη διάρκεια της φάσης κατασκευής καθώς και κατά την ολοκλήρωση των εργασιών, θα πρέπει να απομακρύνονται τα άχρηστα υλικά και να λαμβάνεται κατάλληλη μέριμνα για την αποφυγή ρύπανσης των εδαφών από διαρροές μηχανημάτων στις περιοχές των εργοταξίων που θα χρησιμοποιηθούν βαρέα οχήματα ή εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος. Τυχόν περίσσεια εκχωμάτων να διατεθεί σε μόνιμους ή προσωρινούς αποθεσιοθαλάμους και τέλος, εφόσον απαιτηθεί, σε λατομεία της περιοχής των έργων για αποκατάσταση. Τα απαιτούμενα δάνεια υλικά θα λαμβάνονται από ενεργά λατομεία της περιοχής τα οποία θα διαθέτουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων σε ισχύ.

Τοπίο

Στις περιπτώσεις κατασκευής νέων υποδομών και επέκτασης/βελτίωσης/αναβάθμισης υφιστάμενων, θα πρέπει να προβλεφθεί κατά το στάδιο του σχεδιασμού οι όποιες παρεμβάσεις να περιλαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στον φυσικό, αισθητικό και πολιτιστικό χαρακτήρα του τοπίου, καθώς και στην αποφυγή του κατακερματισμού του τοπίου. Επιπλέον, όπου αυτό μεταβάλλεται ή διαταράσσεται θα πρέπει να αναλαμβάνεται πρωτοβουλία αποκατάστασής του. Τέλος, να εφαρμόζεται ο Νόμος 3827/2010 περί Τοπίου.

Πληθυσμός – Κοινωνικοοικονομικό Περιβάλλον

Στις περιπτώσεις κατασκευής νέων υποδομών και επέκτασης/βελτίωσης/αναβάθμισης υφιστάμενων θα πρέπει να δίνεται προσοχή στις οχλήσεις που δημιουργούνται κατά τη φάση κατασκευής. Θα πρέπει να αποτρέπεται η έκθεση πληθυσμού σε θόρυβο και να περιορίζεται η διασπορά σκόνης από τις χωματουργικές εργασίες και τη μεταφορά υλικών. Τα παραπάνω αφορούν κυρίως κατοικημένες περιοχές οικισμών, αλλά και περιοχές με σποραδική εμφάνιση κατοικιών. Αντίστοιχη μέριμνα θα πρέπει να δοθεί σε περιπτώσεις οχλουσών δραστηριοτήτων, κατά τη φάση της λειτουργίας τους. Θα πρέπει να υπάρχει σχέδιο ελέγχου και πρόληψης για το θόρυβο, αλλά και για άλλων οχλήσεων στην άμεση περιοχή παρέμβασης (π.χ. οσμές) καθώς και έλεγχο της επικινδυνότητας των δραστηριοτήτων και αποφυγή έκθεσης πληθυσμού σε κινδύνους.

Ανθρώπινη Υγεία

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες εκείνες οι τεχνικές προδιαγραφές και οι βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές έτσι ώστε κατά τα στάδια σχεδιασμού, κατασκευής και λειτουργίας να μεγιστοποιούνται οι συνθήκες ασφαλείας και αποφυγής ατυχημάτων καθώς και μέτρα μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ανάσχεσης της ηχορύπανσης ιδίως σε αστικές περιοχές και κατά τις ώρες κοινής ησυχίας.

Θα πρέπει να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για να ελαχιστοποιηθεί η οποιαδήποτε προκαλούμενη όχληση κατά την κατασκευή των συγκεκριμένων δράσεων καθώς και η εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων. Θα πρέπει να

αποτρέπεται η έκθεση πληθυσμού σε θόρυβο και να περιορίζεται η διασπορά σκόνης από τις χωματοουργικές εργασίες και τη μεταφορά υλικών.

Πολιτιστική Κληρονομιά

Απαιτείται ο σχεδιασμός υλοποίησης των συγκεκριμένων δράσεων να είναι σε πλήρη συμβατότητα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την πολιτιστική προστασία της χώρας. Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας είναι επαρκές και υλοποιείται μέσω της κήρυξης ζωνών προστασίας σε όλες τις αναγνωρισμένες περιοχές ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, αλλά και με τη θεσμοθέτηση μέτρων και όρων κατά την αποκάλυψη νέων αρχαιολογικών ευρημάτων.

Για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής επίδοσης του σχεδίου προτείνεται και σύστημα παρακολούθησης δυνητικών / σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Η περιβαλλοντική παρακολούθηση της ΣΜΠΕ έχει ως σκοπό να διερευνηθούν τα παρακάτω θέματα:

- Η ακρίβεια της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (θετικών και αρνητικών) από την υλοποίηση του προγράμματος,
- Ο βαθμός συμβολής της υλοποίησης του προγράμματος στους περιβαλλοντικούς στόχους της ΣΜΠΕ,
- Η αποδοτικότητα – αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων αντιμετώπισης ή πρόληψης των επιπτώσεων,
- Η τελική διαπίστωση της ύπαρξης αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να εκτιμηθεί η διακύμανσή τους εντός αποδεκτών ορίων ή η απαίτηση διορθωτικών μέτρων.

Η συνεχής και ολοκληρωμένη γνώση της περιβαλλοντικής κατάστασης στην περιοχή μελέτης των επεμβάσεων των προτεινόμενων δράσεων, έχει ως στόχο την ικανότητα εκτίμησης της αποτελεσματικότητας των όρων, των μέτρων, των περιορισμών και των παρεμβάσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων αρνητικού χαρακτήρα, αλλά και την ενίσχυση των αναμενόμενων θετικών επιπτώσεων.

ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ.

Μετά από εξέταση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, και λαμβάνοντας υπόψη, όλα τα παραπάνω που αφορούν τις επιπτώσεις της εφαρμογής του Προγράμματος στο περιβάλλον, παρατηρούμε τα εξής:

1. Η εκτίμηση των επιπτώσεων γίνεται χωριστά για κάθε έναν από τους πέντε (5) άξονες προτεραιότητας (βλ. σελ 161 έως 209). Συμπερασματικά προκύπτει ότι η σημαντικότερη επίπτωση εντοπίζεται στην φάση κατασκευής και για τους αναπτυξιακούς στόχους οι οποίοι περιλαμβάνουν κατασκευαστικές δράσεις στο πρόγραμμά τους. Οι περιβαλλοντικές παράμετροι οι οποίες επιβαρύνονται περισσότερο από τους προτεινόμενους στόχους είναι το έδαφος, το τοπίο και η ανθρώπινη υγεία, ωστόσο σύμφωνα με την με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων οι επιπτώσεις αυτές ελαχιστοποιούνται. Κατά την φάση λειτουργίας, οι επιπτώσεις είναι θετικές ειδικότερα στις παραμέτρους της ατμόσφαιρας και του κλίματος, του τοπίου και του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος καθώς και της ανθρώπινης υγείας. Οι επιπτώσεις κατά την λειτουργία είναι μόνιμες και θα βελτιώνονται με την εφαρμογή μέτρων και του περιβαλλοντικού συστήματος παρακολούθησης.
2. Το πρόγραμμα χαρακτηρίζεται από έλλειψη αποτύπωσης της χωρικής κατανομής των επεμβάσεων και του σχεδιασμού της ανάπτυξης των έργων και των αξόνων ανάπτυξης ανά τομέα. Η εν λόγω αποτύπωση θα συμβάλει στην διερεύνηση των περιοχών που τυχόν επιβαρυνθούν τοπικά, ιδιαίτερα σε εκείνες που θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα. Από το πρόγραμμα σε αυτή τη φάση δεν προσδιορίζονται ακριβώς τα έργα, το μέγεθος τους και η τοπική διασπορά τους, ώστε να εκτιμηθούν αντίστοιχα οι επιπτώσεις τους.
3. Για να καλυφθεί το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό του φάσματος επιρροής του προγράμματος γίνεται ανάλυση των σημαντικών αναμενόμενων επιπτώσεων καθώς και στο σύστημα παρακολούθησης του προγράμματος περιλαμβάνονται και δείκτες που σχετίζονται με επιπτώσεις μη αναμενόμενες, ώστε να εξασφαλισθεί η περιβαλλοντική συμβατότητα του. Γνώμη της υπηρεσίας μας αναφορικά με τους δείκτες παρακολούθησης που προτείνονται, είναι ότι αυτοί είναι επαρκείς.
4. Στο συγκεκριμένο σύστημα παρακολούθησης θα πρέπει να διευκρινιστεί ποιες υπηρεσίες θα είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του.
5. Οι περιβαλλοντικοί στόχοι και τα μέτρα αντιμετώπισης των σημαντικών αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως αυτά έχουν διατυπωθεί και τεκμηριωθεί στην Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Πλαισίου, κρίνονται επαρκή, εφόσον βέβαια τηρηθεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση των

επιμέρους έργων, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο της ισχύουσας Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας και τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής βάσει χωροταξικών, πολιτιστικών και οικολογικών κριτηρίων με στόχο την αειφορία των φυσικών πόρων, την διατήρηση της βιοποικιλότητας και την βιώσιμη ανάπτυξη.

Έχοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω η υπηρεσία μας εκτιμά ότι η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών 2021-2025 (Τ.Π.Α.) πληροί τις προδιαγραφές όπως αυτές καθορίζονται από την Οδηγία 2001/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2001 και γνωμοδοτεί **θετικά** επί της μελέτης.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση έχοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 163 του Ν. 3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

**ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
ΜΕ ΨΗΦΟΥΣ 24 ΥΠΕΡ 1 ΚΑΤΑ**

Γνωμοδότηση υπέρ της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών 2021-2025.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισε ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. 1. Συμεωνίδης Θεόδωρος,

Η παρούσα απόφαση έλαβε α/α 182/2021.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ**

Παπαθεοδώρου Χρήστος

Λυμπεράκης Δημήτριος

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. Πέτροβιτς Δημήτριος	26. Καζάκου – Βρούζου Τριανταφυλλιά
2. Τσαλικίδης Νικόλαος	27. Βουρβουκέλης Οδυσσέας
3. Παπαδόπουλος Γεώργιος	28. Χατζηγκενέ Ιρφάν
4. Γαλάνης Βασίλειος	29. Πολυμέρου Μαρία ΑΠΩΝ
5. Ευφραμίδης Νικόλαος	30. Κατσιμίγας Κωνσταντίνος
6. Τσώνης Αθανάσιος	31. Χατζηπέμου Χρήστος
7. Παπαεμμανουήλ Γρηγόριος	32. Μαχμούτ Σερκάν ΑΠΩΝ
8. Κουρτίδης Κωνσταντίνος	33. Κουράκ Ριτβάν
9. Μουλταζά Ταρκάν Μουλταζά	34. Αργυρίου Νικόλαος
10. Αντωνιάδης Κωνσταντίνος	35. Σιμισής Κωνσταντίνος
11. Ιμπράμ Αχμέτ	36. Γρανάς Αρχέλαος
12. Βενετίδης Κωνσταντίνος	37. Ζιμπίδης Γεώργιος
13. Γαλανόπουλος Δημήτριος ΑΠΩΝ	38. Ζαμπουνίδης Ιωάννης
14. Δελησταμάτης Βασίλειος	39. Δόντσος Δημήτριος
15. Πολίτης Αλέξιος	40. Τρέλλης Χρήστος ΑΠΩΝ
16. Ναλμπάντης Κωνσταντίνος	41. Στεφανίδης Ιωάννης ΑΠΩΝ

17.	Τοψίδης Χριστόδουλος		42.	Συμεωνίδης Θεόδωρος	
18.	Μαρκόπουλος Θεόδωρος		43.	Περεντίδης Θεόδωρος	
19.	Ιωσηφίδης Αλέξανδρος		44.	Καραγιώργης Ανδρέας	
20.	Βαβίας Σταύρος		45.	Ιμάμογλου Τζιχάν	
21.	Αμοιρίδης Μιχαήλ		46.	Ναθαναηλίδης Αναστάσιος	
22.	Βουλγαρίδης Νικόλαος	ΑΠΩΝ	47.	Καριπίδης Παύλος	
23.	Εξακουστός Κωνσταντίνος		48.	Μωυσιάδης Αριστείδης	
24.	Ταπατζάς Εμμανουήλ	ΑΠΩΝ	49.	Γάκης Χρήστος	ΑΠΩΝ
25.	Πατακάκης Ανάργυρος				